

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ НІКОЛЯ САРКОЗІ ТА ФРАНСУА ОЛЛАНДА

(порівняльний аспект)

Скоренька Христина Юріївна

Науковий керівник: Косович Ольга Василівна, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри французької мови Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка

Проблема мови і комунікації у сучасних лінгвістичних дослідженнях розглядається у теорії комунікативних відносин й теорії аргументації. Взаємодія лінгвістики з такими науками, як психологія, логіка, риторика дозволяє з нових позицій розглянути мовні явища й зрозуміти закони внутрішньої будови мови та її функціонування, зокрема на матеріалі текстів політичних промов.

Президентська політична промова — це усний політичний текст, який виголошується президентом перед масовою аудиторією, ставить назрілі завдання у тій чи іншій сфері громадського життя, дає рекомендації щодо здійснення поставлених завдань. Вона виконує функції переконання, агітації, вітання, має заздалегідь створений сценарій, який залежить від комунікативної ситуації. Кількість учасників цієї комунікативної ситуації точно не визначена, оскільки йдеться про масову комунікацію, де основна частина мовленнєвої дії (промови) відводиться промовцю.

Актуальність наукового дослідження зумовлюється загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на поєднання особистісно орієнтованого та функціонального підходів до вивчення мови в цілому, і пов'язаних з цим особливостей будови окремих типів текстів, зокрема політичних.

Метою дослідження є виявлення особливостей реалізації текстів французької політичної промови шляхом встановлення специфіки їхньої композиційної побудови та функціонування лексико-семантичних засобів у

виступах президентів Франції Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- визначити антропоцентричні основи політичної комунікації;
- розглянути визначення політичної промови у теорії дискурсу як типу політичної комунікації;
- виявити та проаналізувати основні закономірності композиції текстів політичних промов президентів Франції Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда;
- класифікувати лексико-семантичні засоби в текстах політичних промов президентів Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда.

Об'єктом дослідження є політичні промови, що дотепер не підлягали системному лінгвістичному аналізу.

Предметом вивчення є структура та лексико-семантичні особливості текстів політичних промов Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда.

Матеріалом для дослідження слугували тексти виступів французьких президентів Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда, відібраних з офіційного сайту Єлисейського палацу [1] та зі збірок виступів президентів Франції [2-4].

Для досягнення поставленої мети й розв'язання конкретних завдань роботи застосовано такі методи: традиційний *лінгвостилістичний* аналіз, що ґрунтується на спостереженні досліджуваних явищ. Крім того, в дослідженні використовується метод *прагматичної інтерпретації* текстів. Висновки про типовість тих чи інших мовних засобів, які використовуються в текстах політичних промов, ґрунтуються на даних *кількісного* аналізу.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній шляхом комплексного аналізу виявлено й описано основні закономірності композиційної структури політичних промов Ніколя Саркозі та Франсуа Олланда, які раніше не були піддані такому аналізу.

Теоретичне значення роботи визначається тим, що в ній досліджуються проблеми теорії комунікації, стилістики сучасної французької

мови, застосовуються наукові уявлення про структуру політичної промови, визначається лінгвістичний статус політичної промови.

Практичне значення здобутих результатів полягає в можливості використання основних положень і висновків роботи в подальших дослідженнях проблем лінгвістики тексту.

1. *Presidence de la Republique Française*: [Електронний ресурс]. — Електрон.дан. і прогр. — Режим доступу: <http://www.elysee.fr/president/les-actualites/discours>
2. *Discours d'investiture de Nicolas Sarkozy* : [Електронний ресурс]. — Електрон.дан. і прогр. — Режим доступу: <http://www.rfi.fr/actufr/articles>
3. *Le discours de Nicolas Sarkozy*: [Електронний ресурс]. — Електрон.дан. і прогр. — Режим доступу: <http://you.leparisien.fr/tag/discours-sarkozy.html>
4. *Paroles de Français: la rhétorique de Sarkozy disséquée*: [Електронний ресурс]. — Електрон.дан. і прогр. — Режим доступу: <http://www.rue89.com/2011/02/11/>